

Til lovforslag nr. L 98. Betænkning afgivet af arbejdsmarkedsudvalget den 22. maj 1980

Betænkning

over

Forslag til lov om helligdagsarbejdsløshedsunderstøttelse

[af Glistrup (FP) m. fl.]

Udvalget har behandlet lovforslaget i en række møder og har herunder haft samråd med arbejdsministeren, der tillige skriftligt har besvaret spørgsmål fra udvalget.

Et *flertal* (socialdemokratiets, det radikale venstres og centrum-demokraternes medlemmer af udvalget) lægger vægt på, at ministeren under samråd med arbejdsmarkedsudvalget og som svar på spørgsmål fra udvalget har oplyst, at arbejdsløshedslovens § 85 a på baggrund af arbejdsdirektoratets rapport om virkningerne af arbejdsgiverbetalingsordningen ved jul/nyår må siges at have haft en vis effekt med hensyn til at reducere arbejdsløsheden i denne periode.

Imidlertid har det vist sig, at ordningen også har haft visse utilsigtede virkninger, ligesom den har givet anledning til et stort antal klagesager.

Arbejdsdirektoratet er derfor blevet anmodet om at forelægge direktoratets rapport for landsarbejdsnævnets arbejdsudvalg.

Arbejdsudvalget skal på baggrund af denne rapport, en opgørelse over de samlede refusionskrav for jul/nyår 1979/80 og en fortegnelse over arten af de til arbejdsdirektoratet indankede sager udtale sig om ordningens hensigtsmæssighed og om eventuelle justeringer for at undgå utilsigtede virkninger af ordningen.

På baggrund af den indstilling, som arbejdsmarkedets parter kommer frem til, er

regeringen indstillet på at søge reglerne ændret.

I overvejelserne vil der desuden blive taget hensyn til de resultater, som regeringen og arbejdsmarkedets parter kommer frem til i det arbejde med at analysere utilsigtet anvendelse af arbejdsløshedsforsikringen, som regeringen i forbindelse med indgåelsen af det politiske forlig mellem socialdemokratiet, det radikale venstre, centrum-demokraterne og kristeligt folkeparti har bebudet at ville iværksætte.

Herefter indstiller flertallet lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling.

Et *mindretal* (venstres og det konservative folkepartis medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med det af mindretallet stillede ændringsforslag.

Et *andet mindretal* (fremskridtspartiets medlemmer af udvalget) udtaler:

Hovedprincippet i gældende dansk arbejdsløshedsunderstøttelseslov er, at størstedelen betales af skatteyderne.

Denne grundregel anfægtes ikke i det foreliggende lovforslag.

Tværtimod er dets indhold at fjerne en nyligt indført undtagelse fra princippet, fordi denne undtagelse

- 1) ikke findes retfærdsmæssigt begrundet og
- 2) er svært administrerbar.

ad 1):

Når man til hverdag har skatteyderbetaling af arbejdsløshedsunderstøttelser, er det vilkårlig gidseltagning at bruge andre regler i helligdagsperioder. Når § 85 a's fans skal forsvare deres skamridt af arbejdsløshedsloven, forfalder de da også altid til i virkeligheden meningsløse gloser som »omgåelse«, »misbrug« og »fiduser«. Det er følelsesbetonede skældsord, som enhver taler kan få til at omfatte alt eller intet efter eget behag, men de indeholder ikke reel argumentation for en snus tobak. At de er § 85 a-folkenes eneste forsvarsskanse efter lang og indgående debat om emnet viser, at § 85 a er en fejlkonstruktion.

ad 2):

Allerede omfanget af de vidtløftige administrative regler, som § 85 a har givet anledning til – lovforslagets bilag – viser, at her er en ordning, som frembyder administrationsproblemer langt ud over, hvad spørgsmålet kan bære.

Læser man så indholdet af bilaget minutiøst igennem, afsløres det ene knudespørgsmål efter det andet, som uundgåeligt vil give anledning til et væld af urimeligheder i den praktiske udmøntning af § 85 a.

Men allerede reglens debut i afvigte jule- og nytårsperiode afslørede talrige ulykker på det rigt varierede arbejdsmarked: fremskudte fyringer, skibsløsning, endagsservitricer, folk uden opsparet ferieret osv. osv.

Her står vi i en typisk konfrontationssituation mellem fremskridtsideologen og gammelpartilinjen. Ifølge den sidste skal sådanne problemer løses ved, at man gør reglerne endnu mere udviklede, papirkrævende og undtagelses- og dispensationsbefængte. Z-løsningen er at hugge gordiske knuder over ved at fjerne specialrestriktionsordninger, som kun kan give velfærdsmæssigt uacceptable resultater og føre ud i, at endnu mere af samfundets arbejdskraft skal benyttes til goldt papirpatteri. Langt bedre er det at kaste hele § 85 a-undtagelsesordningen over bord og vende tilbage til lovens hovedprincip også på helligdagsunderstøttelsesområdet. Under alle omstændigheder har den af SV-regeringen i foråret 1979 gennemtrumfede

løsning vist sig så dårlig, at alle må være bedst tjent med at få vasket tavlen ren og lade den kommende jule/nytårsperiode forløbe overensstemmende med fremgangsmåden i 1978 og alle tidligere år. Kun på den måde har folketingsret tid til at gennemarbejde emnekredsen forsvarligt i stedet for totalt at give op – som i det af ovenstående mindretal stillede ændringsforslag – eller forfalde til gentagelse af lovsjuskeriet fra 1979.

Endog arbejdsministeren har jo under lovforslagets behandling måttet erkende, at det er med fuld føje, at fremskridtspartiet rejste kritikken mod den af ham gennemførte nyordning.

På det anførte grundlag indstiller mindretallet lovforslaget til *vedtagelse uændret*.

Et *tredje mindretal* (socialistisk folkepartis og venstresocialisternes medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling.

Ændringsforslag

Til teksten

Af et *mindretal* (Brønsted (V), Enggaard (V), Grete Fenger Møller (KF) og Ninn-Hansen (KF)):

Teksten affattes således:

»I lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m. v., jfr. lovbekendtgørelse nr. 308 af 29. juni 1979, som ændret ved § 1 i lov nr. 43 af 15. februar 1980, foretages følgende ændring:

I § 85 a indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»Stk. 3. Arbejdsdirektøren kan efter forhandling med landsarbejdsnævnet undtage enkelte faggrupper fra reglerne i stk. 1.«

Bemærkninger

Ændringsforslaget giver mulighed for at undtage faggrupper, herunder især løsarbejdere, hvor anvendelsen af § 85 a i lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m. v. har medført urimelige resultater, fra de i denne bestemmelse indeholdte regler.

Aage Andersen (S) Bakholt (S) Hans Jørgen Jensen (S) Søren B. Jørgensen (S) fmd.
Inge Fischer Møller (S) Kaj Poulsen (S) Taanquist (S) Bolvig (RV) Enggaard (V)
Brøndsted (V) Grethe Fenger Møller (KF) nfmd. Ninn-Hansen (KF)
Arne Melchior (CD) Lilli Gyldenkilde (SF) Kurt Hansen (VS) Lawaetz (FP)
Glistrup (FP)

Partierne KrF og DR var ikke repræsenteret ved medlemmer i udvalget.